

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu
Judecătorii: Dumitru Visternicean, Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Dovgani Constantin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dovgani Constantin împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ și anularea facturii de consum a energiei electrice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care au fost admise apelurile declarate de către Dovgani Constantin și Întreprinderea cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, casată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2016 și hotărârea suplimentară a aceleiași instanțe din 12 iulie 2017 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă

La 18 martie 2013, Dovgani Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ și anularea facturii de consum a energiei electrice.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 06 iulie 2011, de către personalul furnizorului de distribuție a energiei electrice – Bîtca Vladimir și Banaru Sergiu, a fost întocmit actul nr. A 10508 de depistare a încălcării clauzelor contractuale la apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX nr. XXXXX, mun. XXXXX. Drept temei de întocmire a actului menționat a fost indicat „falsificarea sigiliilor de stat”. În urma întocmirii actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale, pârâta a dispus calcularea energiei electrice neevidențiată, eliberând factură pentru energia electrică în sumă de 42 328,58 lei.

Menționează reclamantul că întocmirea actului a avut loc doar în prezența sa și a reprezentanților pârâtei, fără martori.

Consideră reclamantul că nici într-un mod nu a manipulat sigiliile contorului electric, pentru a fi considerată fraudă de energie electrică.

Sușține că, în condițiile legii, se consideră încălcare a clauzelor contractuale doar în cazul în care a avut loc o neînregistrare sau o înregistrare incompletă a energiei electrice consumate. Aceste condiții trebuie să existe cumulativ, întrucât, nu oarecare încălcare a clauzelor contractuale conduce la neînregistrarea energiei electrice consumate.

În același timp, reclamantul invocă și prevederile pct. 98 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010, potrivit căruia, în cazul depistării de către furnizor a violării sigiliilor aplicate echipamentului de măsurare, furnizorul prezintă consumatorului final sau Agenției (la solicitare) documentele care demonstrează că sigiliile au fost aplicate și care indică momentul aplicării sigiliului, numărul sigiliului, momentul verificării metrologice periodice a echipamentului de măsurare. În cazul lipsei acestor documente, violarea sigiliilor aplicate echipamentului de măsurare nu poate servi drept temei pentru aplicarea prevederilor privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate.

Precizează reclamantul că pârâta nu i-a prezentat documentele care demonstrează că sigiliile au fost aplicate și care indică momentul aplicării sigiliului, numărul sigiliului. Mai mult ca atât, aceste elemente tehnice ale contorului nu i-au fost predate sub semnătură proprie, în condiția în care i se solicită responsabilitatea pentru integritatea sigiliilor.

Mai indică reclamantul că de către reprezentanții pârâtei a fost încălcată procedura de demontare a contorului și prezentare a acestuia la expertiză, ignorând prevederile pct. 167 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

Pentru a demonstra incorectitudinea funcționării contorului, pârâta urma să-i transmită contorul pentru verificarea metrologică, despre care fapt dânsul ca consumator urma să fie informat obligatoriu. În actele întocmite privind controlul echipamentului de măsurare, nu este specificat acest lucru, în așa mod rezultă că pârâta a efectuat expertiza unilateral, cu atât mai mult că dânsul nu a fost informat despre concluziile expertului pentru a face cunoștință cu cele depistate și imputate.

Concluzionează reclamantul că pârâta în mod unilateral, abuziv și ilegal a emis actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 din 06 iulie 2011, în temeiul căreia a eliberat factura pentru energia electrică în sumă de 42 328,58 lei.

La 25 iulie 2011 reclamantul a adresat o cerere către pârâtă, prin care a solicitat anularea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 din 06 iulie 2011 și facturii pentru energia electrică emisă în cazul încălcării clauzelor contractuale în sumă de 42 328,58 lei. Tot în aceeași zi a înregistrat o astfel de cerere și la Agenția Națională Reglementare în Energetică, în vederea intervenirii acestei din urmă în situația creată și stopării acțiunilor ilegale ale pârâtei.

La cererea înregistrată în adresa pârâtei la 25 iulie 2011, reclamantul indică că a primit răspuns doar în a doua jumătate a lunii septembrie, în care se face referire la faptul că furnizorul nu dorește să anuleze actul și factura contestată, dânsul fiind antenționat că în cazul neachitării sumei din factură, va fi deconectat de la serviciile energiei electrice.

Solicită reclamantul anularea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 din 06 iulie 2011 și facturii cu simbol variabil 2151928136 pentru energia electrică în sumă de 42 328,58 lei. Totodată, reclamantul solicită repunerea în termen, pe motiv că la 29 septembrie 2011 s-a adresat la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău cu cerere de chemare în judecată privind contestarea actului și facturii menționate, însă cererea a fost scoasă de pe rol prin încheierea din 29 octombrie 2012, care a fost menținută prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 30 noiembrie 2012 și decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 12 iulie 2017, s-a repus Dovgani Constantin în termenul de adresare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, apelurile declarate de către Dovgani Constantin și ÎCS „RED Union Fenosa” SA au fost admise, casate hotărârea din 07 decembrie 2016 și hotărârea suplimentară din 12 iulie 2017 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea lui Dovgani Constantin cu privire la repunerea în termen și acțiunea ca fiind depusă în afara termenului de prescripție.

La 21 februarie 2018, Dovgani Constantin a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 și hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 07 decembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Dovgani Constantin a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind repunerea în termenul de adresare în judecată, faptul omiterii termenului nefiind invocat de către intimata-pârâtă ÎCS „RED Union Fenosa” SA, mai mult ca atât a respectat și termenul general de prescripție la contestarea facturii pentru consumul de energie termică.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 a fost expediată în adresa recurentului la 24 noiembrie 2017 (f.d. 186), însă nu se conțin date despre momentul recepționării acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Dovgani Constantin la 21 februarie 2018 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 16 martie 2018, în adresa intimă ÎCS „RED Union Fenosa” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Dovgani Constantin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2018 recursul declarat de către Dovgani Constantin a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, în urma verificării echipamentului de măsurare nr. 0692038, efectuată la data de 06 iulie 2011 la apartamentul ce-i aparține recurentului-reclamant Dovgani Constantin, s-a depistat suspiciuni privind manipularea sigiliului verficatorului de stat. Acest fapt a servit drept temei pentru întocmirea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 (f.d. 7).

S-a constatat că în baza actului întocmit, intimata-pârâtă ÎCS „RED Union Fenosa” SA a dispus recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 07 iulie 2010 – 06 iulie 2011 în baza puterii automatelor, consumatorului Dovgani Constantin fiind expediată factura de plată cu simbol variabil 2151928136, întocmită la 15 iulie 2011, în sumă de 42 328,58 lei.

La 25 iulie 2011 recurentul-reclamant Dovgani Constantin a adresat intimatei-pârâte ÎCS „RED Union Fenosa” SA cerere prealabilă, prin care a contestat actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 și factura pentru energia electrică cu recalcularea efectuată.

Nefiind de acord cu răspunsul primit la cererea prealabilă, recurentul-reclamant Dovgani Constantin s-a adresat la 29 septembrie 2011 cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la anularea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 și facturii pentru energia electrică cu simbolul variabil 2151928136 pentru suma de 42 328,58 lei. Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 29 octombrie 2012, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013, respectiva cerere a fost scoasă de pe rol în legătură cu neprezentarea în ședința de judecată a reclamantului înștiințat legal și care nu a comunicat motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

La 18 martie 2013, Dovgani Constantin a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la repunerea în termen și anularea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508 și facturii pentru energia electrică cu simbolul variabil 2151928136 pentru suma de 42 328,58 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 12 iulie 2017, s-a repus Dovgani Constantin în termenul de adresare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, apelurile declarate de către Dovgani Constantin și ÎCS „RED Union Fenosa” SA au fost admise, casate hotărârea din 07 decembrie 2016 și hotărârea suplimentară din 12 iulie 2017 a

Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea lui Dovgani Constantin cu privire la repunerea în termen și respinsă acțiunea ca fiind depusă în afara termenului de prescripție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel la examinarea prezentei cauze, nedelimitând pretențiile înaintate în funcțiune de reglementarea legală a termenelor de prescripție a acestora, a respins integral acțiunea ca fiind tardivă.

Or, conform pct. 166 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010, în vigoare atât la momentul întocmirii facturii pentru energia electrică în sumă de 42 328,58 lei (15 iulie 2011), cât și înaintării acțiunii în instanța de judecată (18 martie 2013), consumatorul final este în drept să conteste în limitele termenului general de prescripție factura pentru consumul de energie electrică, emisă de către furnizor în baza actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată.

În circumstanțele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel în mod eronat a conchis că pretenția recurentului-reclamant Dovgani Constantin în partea ce ține de contestarea facturii pentru consumul de energie electrică emisă în cazul încălcării clauzelor contractuale este depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În speță se accentuează că, deși pct. 166 din Regulamentul menționat a fost abrogat prin Hotărârea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 537 din 26 noiembrie 2013, în vigoare din 14 februarie 2014, la momentul înaintării acțiunii recurentul-reclamant avea speranța legitimă că acționează în termenii prevăzuți de lege.

Astfel, ținând cont de faptul că instanța de apel a respins ambele pretenții, atât cu privire la anularea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale nr. A 10508, cât și cu privire la anularea facturii pentru consumul de energie electrică cu simbolul variabil 2151928136 pentru suma de 42 328,58 lei, ca fiind tardive, în situația în care ultima pretenție se încadrează în termenul general de prescripție – 3 ani, se impune necesitatea de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea normelor de drept material de către instanța de apel, și anume neaplicarea la cazul speței a termenului general de prescripție ce a avut drept consecință neexaminarea unei pretenții în fond, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Dovgani Constantin, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Dovgani Constantin.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dovgani Constantin împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „RED Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ și anularea facturii de consum a energiei electrice, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu